

Péče o pracovníky, bezpečnost a ochrana zdraví při práci

12. seminář

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Lucie Meixnerová, Ph.D.
Katedra Podnikové ekonomiky a managementu

Úkol 1: Pracovní úraz, nemoci z povolání

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Absence zaměstnance ve vazbě na pracovní úraz nebo nemoci z povolání neznamena jen „malou“ nepříjemnost, ale má pro firmy významný finanční dopad. Na základě zkušeností většiny firem jsou náklady spojené s absencí min. dvojnásobkem mzdy absentujícího zaměstnance.

Úkoly:

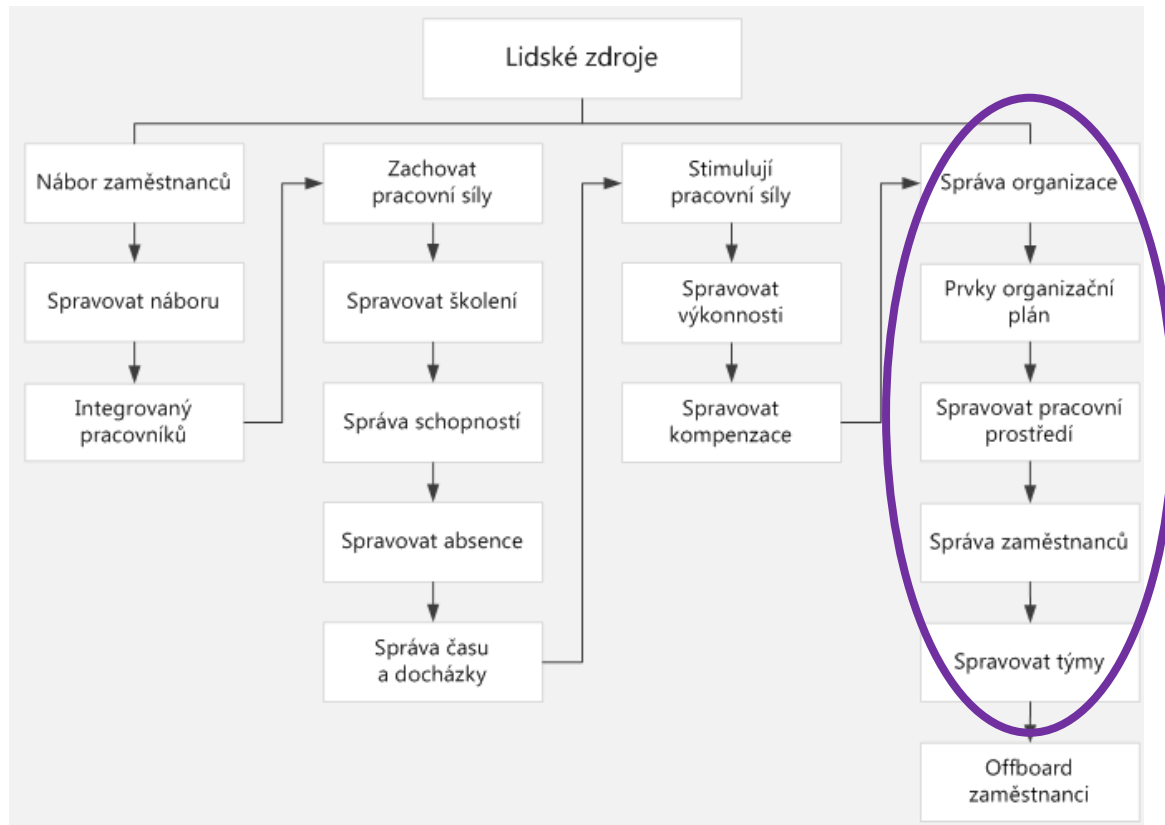
- Použijte jako podklad dílčí úkol semináře č. 3.
- Navrhněte proces/y předcházení vzniku „absence“ ve vazbě na pracovní úraz nebo nemoci z povolání v souvislosti platné legislativy.
- Uveďte finanční dopady zaměstnavatel x zaměstnanec.

Zpracování úkolu: individuální

Termín odevzdání úkolu: IS SU Odevzdávárna nejpozději do neděle 17. 5. 2020 do 23:59 hod, po termínu nebude úkol hodnocen a bude nahrazeno vypracováním dalšího náhradního úkolu bez hodnocení.

Lidské zdroje

Péče o zaměstnance

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Vyjadřuje starost zaměstnavatele o pracovní podmínky zaměstnanců k vykonávání sjednané práce a dosahování požadovaného výkonu.
  - Smysluplná péče o zaměstnance je zákonnou povinností i ekonomickou nutností.
  - Příznivé pracovní podmínky pozitivně ovlivňují zdraví, spokojenost, motivaci schopnosti, výsledky a chování zaměstnanců → jsou předpokladem úspěšného vykonávání sjednané práce a dosahování požadovaného výkonu.
-

Péče o zaměstnance zahrnuje

- **Povinnou péči**, resp. smluvní péči: vyplývá z pracovněprávních předpisů, kolektivních, pracovních a jiných smluv (např. Pracovní doba, pracovní prostředí, bezpečnost a ochrana zdraví při práci atd.).
- **Dobrovolná péče**: vyplývá z personální politiky zaměstnavatele (personální rozvoj, zaměstnanecké výhody a ostatní služby poskytované zaměstnancům na pracovišti).

Povinná péče o zaměstnance

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Zákoník práce:**
    - Pracovní podmínky zaměstnanců (§ 224 a 226 zákoníku práce)
    - Odborný rozvoj zaměstnanců (§ 227 a 235 zákoníku práce)
    - Stravování zaměstnanců (§ 236 zákoníku práce)
    - Zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců (§ 237 a 247 zákoníku práce)
  - **Prováděcí právní předpisy** (nařízení vlády, vyhláška ministerstva)
-

Péče o zaměstnance

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Problematika péče o pracovní podmínky zaměstnanců vychází z teorie motivace → vyjadřuje ochotu zaměstnanců vykonávat sjednanou práci, dosahovat požadovaného výkonu a realizovat strategické cíle.
  - Vnitřní motivy: podněty působící v psychice člověka a směřující jednání a chování člověka **k uspokojení určité potřeby.**
  - Vnější stimuly: podněty působící v psychice člověka a směřující jednání a chování člověka **k dosažení očekávaného výsledku.**
-

Péče o zaměstnance

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Péče o zaměstnance vychází z teorie motivace, přičemž specifickou oblastí povinné, smluvní a dobrovolné péče o zaměstnance je problematika:

- Pracovní doba a doba odpočinku
  - Pracovní prostředí
  - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
  - Pracovní vztahy
-

Teorie motivace zaměstnanců

- Maslowova teorie potřeb
- Herzbergova motivačně-hygienická teorie
- McGregorova teorie X a teorie Y

Pracovní prostředí

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Vytváření příjemného, bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí.
  - Pracovní prostředí tvoří: fyzikální, chemické, biologické, sociální, kulturní a jiné činitele, které působí na zaměstnance → zdraví, spokojenost, motivace, schopnosti, výsledky a chování.
  - Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby pracoviště byla prostorově a konstrukčně uspořádána, vybavená tak, aby pracovní podmínky z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci odpovídaly bezpečnostním a hygienickým požadavkům na pracovní prostředí.
-

Pracovní prostředí

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Pracovní prostředí je v souladu s příslušnými právními předpisy (zákony, nařízení vlády, vyhlášky ministerstev).
  - Související problémy při vytváření pracovních prostředí:
    - Prostorové řešení,
    - barevná úprava pracoviště,
    - mikroklimatické podmínky na pracovišti,
    - osvětlení pracoviště,
    - hluk na pracovišti atd.
-

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Cílem je předcházet ohrožení života a zdraví zaměstnanců při práci.
  - Povinnost zaměstnavatele je zajišťovat odpovídající bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s vědomím zaměstnavatele zdržují na jeho pracovišti.
  - **Riziko:** ohrožuje životy a zdraví zaměstnanců a možnosti vzniku škody na životě a zdraví zaměstnanců.
  - **Škoda:** na životě a zdraví zaměstnanců → pracovní úraz nebo nemoc z povolání.
-

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Zákoník práce (§ 101 až 108)
  - Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
  - Prováděcí předpisy, například:
    - Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí ...
    - Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., poskytování ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a desinfekčních prostředků
    - Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., podmínky ochrany zdraví při práci
    - a další nařízení vlády.
-

Pracovní úraz

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Pracovní úraz definuje zákoník práce a zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění
  - Podle zákoníku práce (§380 odst.1) je pracovním úrazem poškození zdraví nebo smrt zaměstnance...
  - Podle zákona o úrazovém pojištění (§10 odst.1) je pracovním úrazem poškození zdraví nebo smrt zaměstnance...
-

Pracovní úraz

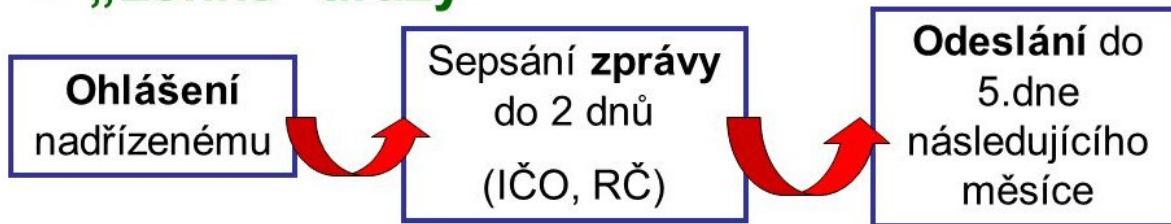

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Zaměstnavatel je povinen v souvislosti s pracovními úrazy vést:

- Kniha úrazů
  - Vyhotovit záznamy a vést dokumentaci o všech pracovních úrazech
  - Ohlásit pracovní úraz a zaslat záznam o pracovní úrazu stanovených orgánům a institucím
  - Přijímat opatření proti opakování pracovních úrazů
-

• „Lehké“ úrazy

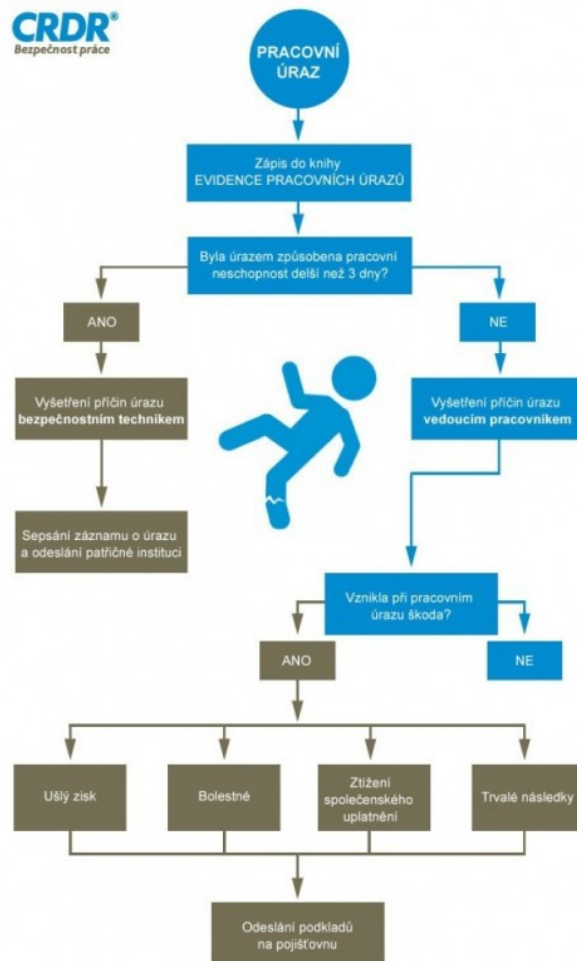

• Smrtelné, těžké nebo hromadné úrazy

Pracovní úrazy: postup

Pracovní úrazy: evidence

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Jméno a příjmení úrazem postiženého zaměstnance:		Datum a hodina úrazu:	Místo, kde k úrazu došlo:
Činnost, při níž k úrazu došlo:		Počet hodin odpracovaných bezprostředně před vznikem úrazu:	Celkový počet zraněných osob:
		Druh zranění a zraněná část těla, podle přílohy č. 3 k tomuto nařízení:	Druh úrazu:
Příčiny úrazu:		Popis úrazového děje:	
Zánoj úrazu:	Jména svědků úrazu:	Zaznamenal (jméno a pracovní zařazení):	

SYNTHESIA	OS 65/7 Pracovní úrazy. Evidence a registrace	Změna: 0 Strana: 9 z: 15
-----------	---	-----------------------------

Vzor

ZÁZNAM O ÚRAZU

- smrtelném
 s hospitalizací delší než 5 dnů
 ostatním

Evidenční číslo záznamu ⁸⁾ :
Evidenční číslo zaměstnavatele ⁹⁾ :

A. Údaje o zaměstnavateli, u kterého je úrazem postižený zaměstnanec v základním pracovněprávním vztahu

1. IČO: Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):	2. Předmět podnikání (CZ-NACE), v jehož rámci k úrazu došlo:
	3. Místo, kde k úrazu došlo ¹⁰⁾ :
	4. Bylo místo úrazu pravidelným pracovištěm úrazem postiženého zaměstnance? ☐ Ano ☐ Ne

B. Údaje o zaměstnavateli, u kterého k úrazu došlo (pokud se nejedná o zaměstnavatele uvedeného v části A záznamu):

1. IČO: Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):	2. Předmět podnikání (CZ-NACE), v jehož rámci k úrazu došlo:
	3. Místo, kde k úrazu došlo:

C. Údaje o úrazem postiženém zaměstnanci

1. Jméno:	Pohlaví: ☐ Žena ☐ Muž
2. Datum narození:	3. Státní občanství:
4. Druh práce (KZAM):	5. Činnost, při které k úrazu došlo ¹¹⁾ :
6. Délka trvání základního pracovněprávního vztahu u zaměstnavatele: roků: měsíců:	
7. Úrazem postižený je ☐ zaměstnanec v pracovním poměru ☐ zaměstnanec zaměstnaný na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr ☐ osoba vykonávající činnosti nebo poskytující služby mimo pracovněprávní vztahy (§ 12 zákona č. 309/2006 Sb.)	
8. Trvání dočasné pracovní neschopnosti následkem úrazu: od: celkem kalendářních dnů:	

D. Údaje o úrazu

1. Datum úrazu: Hodina úrazu: Datum úmrtí úrazem:	2. Počet hodin odpracovaných od počátku směny:
3. Druh zranění ¹²⁾ :	4. Zraněná část těla:
5. Počet zraněných osob celkem:	
6. Co bylo zdrojem úrazu? ☐ dopravní prostředek ☐ stroje a zařízení přenosná nebo mobilní ☐ materiál, břemena, předměty (pád, přiražení, odlétnutí, náraz, zavalení) ☐ pád na rovné, z výšky, do hloubky, propadnutí ☐ nástroj, přístroj, nářadí	☐ průmyslové škodliviny, chemické látky, biologické činitele ☐ horké látky a předměty, oheň a výbuštiny ☐ stroje a zařízení stabilní ☐ lidé, zvířata nebo přírodní živly ☐ elektrická energie ☐ jiný blíže nespecifikovaný zdroj

Vydání: 6	Ověřil: Ing. Oldřich Prudký, v.r.	Výtisk číslo:
Datum vydání: 12.1.2011		

Pracovní úrazy: evidence

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Druh pracovního úrazu (dále jen „PÚ“)	Evidence v knize úrazů	Ohlášení PÚ na místě příslušný Oblastní inspektorát práce	Vyhotovení a zaslání záznamu na místně příslušný Oblastní inspektorát práce	Vyhotovení a zaslání hlášení změn na místně příslušný Oblastní inspektorát práce
Smrtelný	ANO	ANO (bez zbytečného odkladu)	ANO Vyhotovení a zaslání: do 5 dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděl.	V případě naplnění podmínek dle § 8 NV č. 201/2010 Sb.
Závažný (s hospitalizací delší než 5 dnů)	ANO	ANO (bez zbytečného odkladu)	ANO Vyhotovení: neprodleně, nejpozději však do 5 pracovních dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděl; Zaslání: nejpozději do 5. dne následujícího měsíce.	V případě naplnění podmínek dle § 8 NV č. 201/2010 Sb.
Ostatní (s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny)	ANO	NE	ANO Vyhotovení: neprodleně, nejpozději však do 5 pracovních dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděl; Zaslání: nejpozději do 5. dne následujícího měsíce.	V případě naplnění podmínek dle § 8 NV č. 201/2010 Sb.

Nemoci z povolání

- Nemoci z povolání definuje zákoník práce a zákon o úrazovém pojištění.
  - Podle nařízení vlády č. 290/1995 Sb. (§1 odst.1) jsou nemocemi z povolání nemoci uvedené v seznamu nemocí z povolání → vzniklé nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických nebo jiných škodlivých vlivů.
  - Podle zákona o úrazovém pojištění (§11 odst.1) se nemocí rozumí nemoc vznikající nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických faktorů nebo jiných škodlivých faktorů souvisejících s prací a vznikla za podmínek, za nichž nemoci z povolání vznikají.
-

Nemoci z povolání

Zaměstnavatel je povinen v souvislosti s nemocemi z povolání vést:

- Evidenci zaměstnanců, u kterých byla uznána nemoc z povolání, vznikla na pracovišti, uplatnit taková opatření, aby se minimalizovali rizikové faktory → vyvolávají ohrožení nemocí z povolání nebo nemoc z povolání.

5. Přílohy

5.1 Formulář hlášení o uznání nemoci z povolání / ohrožení nemocí z povolání

1 Hlášení o uznání NEMOCI Z POVOLÁNÍ * OHROŽENÍ NEMOCÍ Z POVOLÁNÍ *	
2 Pořadové číslo hlášení	
3 Rodné číslo pacienta	
4 Okres bydliště pacienta a příslušnost k EU	CZO ČR Jiný stát EU Stát mimo EU
5 Práce, při jejímž výkonu onemocnění vzniklo	
6 CZ – ISCO	
7 Kapitola a položka seznamu nemocí z povolání	
8 Diagnóza slovně	
9 Diagnóza MKN-10	
10 Název zaměstnavatele	
11 IČ zaměstnavatele	
12 Adresa sídla zaměstnavatele	
13 CZ – NACE	
14 Datum zjištění nemoci z povolání / ohrožení nemocí z povolání *	
15 Datum vyhotovení hlášení	
16 V případě úmrtí na nemoc z povolání, datum úmrtí	
17 Jmenovka a podpis lékaře	Razítko střediska nemocí z povolání
	IČ zdravotnického zařízení

* Nehodící se škrtněte

Nemoci z povolání

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Státní zdravotní ústav: Nemoci z povolání v České republice:

<http://www.szu.cz/publikace/data/nemoci-z-povolani-a-ohrozeni-nemoci-z-povolani-v-ceske-republice>

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR: Národní registr nemocí z povolání

<https://www.uzis.cz/index.php?pg=registry-sber-dat--narodni-zdravotni-registry--narodni-registr-nemoci-z-povolani>

Dotazy pište na email:

meixnerova@opf.slu.cz

Děkuji za pozornost
